

AUDITO IR APSKAITOS TARNYBA

***TYRIMO „DĖL 33-IOJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO
„FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ IR VALDYMO ĮMONIŲ
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ“ REIKALINGUMO“
ATASKAITA***

Vilnius

Remiantis teisiniu reglamentavimu ir Registrų centro duomenimis 2014 m. sausio mėn. buvo atliktas tyrimas dėl 33-iojo verslo apskaitos standarto „Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių finansinė atskaitomybė“ (toliau – 33-iasis VAS) reikalingumo.

33-iojo VAS tikslas – nustatyti finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.

Standarto 4 punkte nustatyta, kad kitos finansų įmonės gali vadovautis šio standarto nuostatomis, jeigu tai padeda teisingai atskleisti informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Reikalingumo tyrimo tikslas – išsiaiškinti, ar yra įmonių, taikančių 33-įjį verslo apskaitos standartą „Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių finansinė atskaitomybė“, ar reikėtų šį standartą pripažinti netekusiu galios.

Teisinis reglamentavimas. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje (redakcija nuo 2013-01-01) nustatyta, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus apskaitą tvarko ūkio subjektai, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, finansų maklerio įmonės, reguliuojamos rinkos operatorius, Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, valdymo įmonės, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, ir valdymo įmonės, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, kredito įstaigos, išskyrus kredito unijas.

Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad finansų maklerio įmonė privalo tvarkyti apskaitą ir sudaryti finansines ataskaitas vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais ir tarptautiniais apskaitos standartais. (Šiame įstatyme nustatyta, kad finansų maklerio įmonės pagal tarptautinius apskaitos standartus sudaro 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių atskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.)

Lietuvos banko valdybos 1996 m. rugpjūčio 15 d. nutarimu Nr. 230 (Lietuvos banko valdybos 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 03-270 redakcija) patvirtinti *Kredito įstaigų, valdymo įmonių ir finansų maklerio įmonių finansinės apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų rinkinių rengimo politikos pagrindiniai principai* (toliau – Principai), kurie apibrėžia bankų, Centrinės kredito unijos, valdymo įmonių ir finansų maklerio įmonių finansinės apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų rinkinių rengimą. Principų 1 punkte nustatyta, kad įmonės, tvarkydamos finansinę apskaitą ir rengdamos finansines ataskaitas, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos

buhalterinės apskaitos įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko valdybos teisės aktais, apibrėžiančiais finansinės apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų sudarymą, ir tarptautiniais apskaitos standartais.

Apibendrinimas. Kadangi įstatymai ir kiti teisės aktai nustato, kad finansų maklerio ir valdymo įmonės apskaitą tvarko ir finansines ataskaitas sudaro pagal tarptautinius apskaitos standartus, šioms įmonėms 33-iasis VAS yra neaktualus.

Finansinių ataskaitų formos. Pagal 33-įjį VAS parengti ir Registrų centre skelbiami finansų maklerio ir valdymo įmonių finansinių ataskaitų elektroniniai rinkiniai (FS0212 ir FS0213). Registrų centro 2014 m. sausio 21 d. duomenimis, teikdami 2012 metų finansines ataskaitas, FS0212 rinkinius pasirinko 13, FS0213 – 7 įmonės. 2013 metais finansų maklerio ir valdymo įmonės neteikė tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių (FT0212 ir FT0213).

Kadangi finansų maklerio įmonės pagal tarptautinius apskaitos standartus turėtų sudaryti 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas, domėtasi, ar elektroninius finansinių ataskaitų rinkinius jos teikia pagal tarptautinius apskaitos standartus. Registrų centro duomenimis, teikdami 2012 metų finansines ataskaitas atskirųjų finansinių ataskaitų, sudaromų pagal TAS, rinkinius pasirinko 107 juridiniai asmenys. Peržiūrėjus jų pavadinimus, galima spręsti, kad 2 finansų maklerio įmonės ataskaitų rinkinius sudarė pagal tarptautinius apskaitos standartus.

Apibendrinimas. Šiuo metu yra svarstomas klausimas dėl finansų maklerio ir valdymo įmonių finansinių ataskaitų elektroninio formato rinkinių parengimo pagal tarptautinius apskaitos standartus. Finansų ministerijos nuomone, rengiant finansų maklerio ir valdymo įmonių finansinių ataskaitų formas pagal kompetenciją turėtų dalyvauti Teisingumo ministerija, taip pat Registrų centras, Lietuvos bankas, Audito ir apskaitos tarnyba ir Finansų ministerija.

Išvados ir pasiūlymai:

1. Atsižvelgdami į reikalavimą, kad finansų maklerio ir valdymo įmonės apskaitą tvarkyti ir finansines ataskaitas sudaryti privalo pagal tarptautinius apskaitos standartus, Audito ir apskaitos tarnybai siūloma iki 2014 m. liepos 1 d. pakartotinai išsiaiškinti, ar atsirado kitų įmonių, kurios vadovaudamosi standarto 4 punktu taiko 33-iojo VAS nuostatas ir ar jos sudaro finansinių ataskaitų rinkinius pagal pavyzdines formas (būtų remiamasi Registrų centro duomenimis). Jei būtų ar atsirastų naujų įmonių, kurioms galėtų tikti 33-iojo VAS nuostatos, tai siūlytume keisti 33-iojo VAS pavadinimą ir standarto taikymo sritį arba 33-iojo VAS pagrindu parengti naują standartą.
2. Jei nebūtų nustatyta kitų įmonių, kurios naudotųsi 33-iojo VAS 4 punkte nustatyta

galimybe vadovautis 33-iojo VAS nuostatomis, siūlytume 2014 m. II pusmetį priimti sprendimą dėl 33-iojo VAS paskelbimo netekusiu galios nuo 2015 m. sausio 1 d.

Standarto reikalingumo **tyrimo rezultatus apsvarsčius Apskaitos standartų komiteto posėdyje**, priimtas pasiūlymas sprendimą dėl 33-iojo VAS pripažinimo netekusiu galios priimti 2014 metų viduryje, kai paaiškėtų, kad nėra kitų finansų įmonių, kurios vadovaujasi šiuo standartu.

Reikalingumo tyrimą atliko

Apskaitos standartų skyriaus vyresn. specialistė Kristina Volodkovič

k.volodkovic@aat.lt